

5.5.2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Asia: **Lausuntopyyntö HE ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n väliaikaisenmuuttamisen jatkamisesta**

Viite: Diaarinumero VN/11478/2021

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ kannattaa esityksen mukaisia muutoksia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 52 §:n 1 ja 3 momentteihin jatkettavaksi 31.7.2022 saakka. Pidämme erittäin keskeisenä sitä, että kyseessä on määräaikainen säännös, joka soveltamisedellytykset on kytketty yksiselitteisesti covid-19 tilanteeseen. Esityksen mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö tulee seuraamaan työpaikalla tapahtuvan koulutuksen järjestämistä ja näyttöjen toteuttamista sekä opiskelijoiden opintojen etenemistä koronavirusepidemian aikana. Pidämme tärkeänä tätä, että säännöksen oikeaa soveltamista myös seurataan. Esitämme lisäksi, että esityksen mukaisten muutosten voimassa oloajan 31.7.2022 saakka Opetushallituksen sivustolla on nykyistä vastaavasti virallinen ohjeistus esityksen mukaisten näyttöjen järjestämisestä ja osaamisen arvioinnista.

OAJ korostaa, että jatkossakin pääsääntönä on ammattitaidon ja osaamisen osoittaminen aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa työpaikoilla. Tästä vaatimuksesta poiketen ammattitaito ja osaaminen voidaan esityksen mukaisesti osoittaa suorittamalla muita käytännön tehtäviä, jotka mahdollisimman hyvin vastaavat aitoja työtilanteita ja työprosesseja, jos näyttöä ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä voi toteuttaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Lisäksi tarvittaessa näytössä osoitettua osaamista on mahdollista täydentää muulla osaamisen arvioinnilla siltä osin, kuin osaamista ei covid-19-epidemiasta johtuvista syistä voida osoittaa aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Koulutuksen järjestäjä päättää yksilöllisesti, miltä osin näytön kautta toteutettavaa arviointia olisi perusteltua täydentää muulla osaamisen arvioinnilla.

Pidämme hyvänä sitä, että esityksessä selkeästi todetaan, että esityksen mukaiset näyttöjen järjestämiseen liittyvät joustot ovat mahdollisia vain covid-19-epidemiaan liittyvistä olosuhteista ja jos covid-19-epidemiaan liittyvät olosuhteet päättyisivät jo lain voimassaoloaikana, joustoja ei käytännössä voitaisi enää soveltaa.

5.5.2021

Lopuksi ehdotamme, että työelämätoimikuntien roolia opiskelijan osaamisen laadun varmistamisessa lisättäisi vähintään 31.7.2022 saakka. Tänä aikana työelämätoimikuntien tulisi erityisesti seurata väliaikaismuutoksen (L 673/2017, 52 §) vaikutuksia tutkintojen järjestämisen ja näyttöjen toteutuksen laatuun.

Emme pidä täysin kustannusneutraalina toimia, joita näissä poikkeusoloissa tapahtuneet näyttöjen erityisjärjestelyt ovat vaatineet. Niin esihenkilöiltä kuin opettajiltakin on vaadittu normaalia enemmän työaikaa näiden erityisjärjestelyiden toteuttamiseksi.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Heljä Misukka
koulutusjohtaja

Nina Lahtinen
koulutuspolitiikan päällikkö